

Valné zhromaždenie RPPK Senica

V piatok 26. mája 2017 sa konalo valné zhromaždenie Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory v Senici. Predseda Mgr. Vladimír Blaho privítal prítomných delegátov a hostí, riaditeľa regionálnej veterinárnej a potravinovej správy MVDr. Alojza Žureka, Ing. Mariána Honzu, CSc. predsedu poľovníckej komory a zväzu za región Skalica, JUDr. Juraja Procházku predsedu regionálnej poľovníckej komory Senica a zástupcu Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory.

Mliečna kríza a aprílové mrazy

Predseda RPPK Senica zhodnotil rok 2016 v regióne. Rok 2016 bol charakteristický veľmi dobrými úrodami obilnín a repky, čo sa však nedá povedať o cenách týchto komodít. Tento citelný pokles cien rastlinných komodít sa negatívne podpísal na hospodárení podnikov.

Azda najťažšie obdobie v predchádzajúcom roku prežívali podniky zaoberajúce sa živočíšnou výrobou, konkrétne chovom dojníc. Tieto podniky opäť čelili problému súvisiacemu s nízkou nákupnou cenou mlieka. Poľnohospodári sa opakovane zaoberali otázkou či pri chove dojníc zotrvať, za cenu vysokej ekonomickej straty, alebo sa vybrať cestou znižovania stavov, prípadne zrušenia celého chovu. Aj vďaka tlaku poľnohospodárov prišla finančná pomoc zo strany štátu pre prvovýrobcov mlieka, ktorá po dlhej mliečnej kríze kritickú situáciu čiastočne stabilizovala. Napriek tomuto kroku prišlo k poklesu produkcie mlieka o viac ako 5 %. Negatívny trend bol zaznamenaný aj v sektore chovu ošípaných. Preto členovia RPPK uvítali, že rezortné ministerstvo v roku 2016 podporilo aj sektor ošípaných.

Aprílové mrazy v roku 2017 postihli najmä ovocinárov, zeleninárov a vinohradníkov, ktorí utrpeli značné škody. Toto riziko je potrebné systematicky riešiť, čo potvrdili opakovane aj tohtoročné mrazy a preto poľnohospodári v regióne považujú za nesmierne dôležité, aby sa rezortné ministerstvo touto situáciou zaoberalo a navrhované fondy riadenia rizík a refundácia časti poistného sa stali čím skôr realitou.

Nová legislatíva s nejasnosťami

V roku 2016 bolo podnikateľské prostredie v sektore poľnohospodárstva a potravinárstva okrem spomenutého zaťažované aj novou legislatívou. Ako príklad je možné uviesť Zákon č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora, ktorý nadobudol účinnosť od 1.2.2017. K uvedenému zákonu bolo zaslané viacero vyjadrení a stanovísk zo strany rezortného ministerstva, ministerstva spravodlivosti a SPPK. Táto otázka naďalej zostáva otvorená.

Problémy s nevyplatením priamych platieb a GSAA

Za jeden z najzávažnejších problémov, ktorí sa týka aj členov z regiónu, považujú nevyplatenie priamych platieb za rok 2016 niektorým poľnohospodárskym subjektom. Do konca roku 2016 neboli vyplatené na Slovensku priame platby približne 1900 žiadateľom čo predstavovalo 10% z celkového počtu žiadostí. V čase konania tohto valného zhromaždenia bola skutočnosť taká, že boli prípady subjektov, ktorým neboli vyplatené priame platby, napriek vykonaným kontrolám ešte v mesiaci február alebo marec.

Komplikácie spôsobuje aj podávanie grafických príloh prostredníctvom GSAA aplikácie. Podávať grafické prílohy elektronickou formou mala povinnosť SR už v roku 2016, kedy 25 % plochy určenej

na režim jednotnej platby – SAPS, čo predstavuje 470 000 ha, mala byť zaslaná elektronicky. Žiaľ systém v prechádzajúcom roku nefungoval a požadovaná plocha za vybraných 3500 žiadateľov bola nahratá prostredníctvom VUPOP-u. Ku koncu minulého roku boli žiadatelia po kontrolách PPA, vyzývaní k odstráneniu nezrovnalostí prostredníctvom GSAA aplikácie, kde mali spôsobené chyby odstrániť. Tu vznikol problém, nakoľko aplikácia nefungovala tak ako mala, systém opakovane zlyhával a niektorým subjektom sa ani nepodarilo chyby odstrániť, čo malo za následok nevyplatenie dotácií. Oveľa rozsiahlejšia časť výmer je to v tomto roku, keď 75 % z celkovej plochy, na ktoré sa poskytujú priame platby, museli žiadatelia zakresľovať a podávať žiadosti elektronickou formou. Veľkou pomocou bolo zakreslenie grafických príloh prostredníctvom GIS firiem, ktoré pokryli značnú výmeru zakreslených pozemkov, nakoľko v aplikácii GSAA mohlo súčasne pracovať menej ako 150 subjektov. Nefunkčnosť systému a blížiaci sa termín podávania žiadostí vyvolával u poľnohospodárov značný stres a nervozitu, ale hlavne nespokojnosť s celým systémom. Na základe pripomienok a podnetov od členov SPPK a RPPK, požiadala SPPK MPRVSR o predĺženie termínu podávania žiadostí. V zmysle nariadenia Komisie (EÚ) 2017/807 z 11. mája 2017 zverejneného v úradnom vestníku EÚ dňa 12. mája 2017, sa termín podarilo predĺžiť podľa predloženému návrhu do 30. mája bez sankcií, čo situáciu upokojilo. V nasledujúcom roku zakresliť grafické prílohy elektronickou formou bude pre všetkých žiadateľov o priame platby povinné.

Škody na poľnohospodárskych plodinách spôsobené poľnou zverou

Okresy Senica a Skalica patria medzi najpostihnutejšie regióny, čo sa týka škôd na poľnohospodárskych plodinách spôsobených premnoženou poľnou zverou a aj preto je potrebné v priebehu roku spôsobené škody v pravidelných intervaloch monitorovať. Poľnohospodári dúfajú, že túto problematiku bude komplexne a efektívne riešiť pripravovaná novela zákona o poľovníctve.

Spoločná poľnohospodárska politika, ochrana poľnohospodárskej pôdy a ďalšie priority

V tomto roku bude potrebné venovať maximálnu pozornosť diskusii o smerovaní Spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2020, ktorá sa už začala. Je potrebné, aby slovenskí poľnohospodári mali primerané podmienky, ako v iných krajinách EÚ, vrátane štátnej pomoci. K tomu musíme prispieť našou aktivitou nielen SPPK a RPPK, ale predovšetkým rezortné ministerstvo a vláda SR. Prvým krokom bolo prijatie Bratislavskej deklarácie z 31. marca 2017.

Je potrebné nájsť riešenie pre ochranu poľnohospodárskej pôdy. Je potrebné si uvedomiť riziko predaja vlastnej pôdy do cudzích rúk.

Medzi ďalšie priority, na ktoré by sme sa v ďalšom období mali zamerať, patrí:

- zabezpečiť vyššie národné spolufinancovanie opatrení PRV SR 2014-2020 na úroveň, ktorá sa priblíži okolitým štátom, minimálne na 35%,
- navýšiť štátnu pomoc na úroveň okolitých krajín a vyčleniť jej použitie na osobitnú podporu citlivých komodít (napr. refundácia časti spotrebnej dane z motorovej nafty spotrebovanej na poľnohospodársku výrobu),
- v pripravovanej SPP po roku 2020 obmedziť diskriminačné pravidlá a ich negatívny vplyv na náš agropotravinársky sektor,
- zamerať sa na riešenie nekalých obchodných praktík v potravinovom reťazci a prijať účinné opatrenia na riešenie problematiky tvorby cien v rámci celej potravinovej vertikály,
- prijať účinné opatrenia na podporu predaja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov na domácom trhu SR
- prehodnotiť opatrenia v Zákonníku práce ohľadom sezónnej zamestnanosti a prác vykonávaných mimo hlavného pracovného pomeru v agrosektore,

- tvoriť legislatívu tak, aby nezhoršovala podnikateľské prostredie v sektore.

RPPK Senica pravidelne pripravuje školenia pre svojich členov a pri ich organizovaní spolupracuje s príslušnými inštitúciami, preto veľmi oceňuje spoluprácu predovšetkým s RPPK Trnava, RVPS Senica a RNDr. Jozefom Mihálom.

RPPK Senica kladne hodnotí organizovanie celoslovenských podujatí (seminárov, školení, konferencií, informačných dní, atď.), ako aj komunikáciu s inými RPPK, s úradom SPPK a s inými inštitúciami, zainteresovanými v spoločnej problematike poľnohospodárstva.